

GUDRUN MARIE SCHMIDT

Politiken 27/5 2020

BLÅ BOG

Tine Høeg

Født 1985.

Tidligere gymnasielærer.

Debutede i 2017 med romanen 'Nye rejsende', som hun vandt Bogforums Debutantpris for. Den er oversat til flere sprog og opsat som monolog på Det Kgl. teater.

Nu udkommer hendes anden roman 'Tour de chambre'.

Hverdagssprogets vilde poesi

»Jeg har udviklet et helt system til den her bog, meganørdet, jeg ved det godt«, siger Tine Høeg.

Romanen er fortalt i kortere eller længere tekster. Hver tekst begynder med stort bogstav, de følgende linjer begynder med små. Replikker er ikke markeret. Aldrig punktum efter en linje. De få kommaer markerer et skifte eller en forbindelse.

Men hvorfor?

»Når vi taler sammen, så flyder samtalen og sproget jo imellem os, vi laver ikke alle de der markeringer, som vi gør grammatisk«, siger Tine Høeg.

Vi siger ikke 'komma', vi siger ikke 'punktum', og man kan ikke høre grammatikkens store bogstaver i en samtale. Men man kan høre pauser. Som kan rumme alle mulige betydninger. Pauser, som opleves som ikketal, som tavshed. Det er det, Tine Høeg vil vise med luften på siderne, alt det hvide.

»Den her bog er lyttet frem. Sådan føler jeg det selv. Jeg lytter min tekst frem. Jeg vil have det sprog ned på siderne, der bliver talt, og det kræver en ret avanceret konstruktion at skrive noget, der føles ... ikkekonstrueret«.

I en samtale er vi sjældent i tvivl om, hvad den anden mener, siger hun.

»Vi kan springe i emner og lave halve sætninger og skabe forbindelser til noget, vi har talt om tidligere, eller kaste en vild reference ind fra siden.«

»Vi er ikke pædagogiske, når vi taler sammen, fordi det ikke er nødvendigt, og

det er det heller ikke i en roman. Læseren skal nok forstå det«.

Ved at gå uden om grammatiske regler forsøger Tine Høeg også at undgå et hierarki mellem ord og tekstdele, replikker er lige så vigtige som beskrivelser.

»Jeg synes jo, der er så sindssygt meget skønhed og vanvid i de ting, vi går rundt og siger. Hvis man øver sig i at skrive det ned, der bliver sagt, i al sin ufuldkommenhed, så er der vild, vild poesi at finde i en hverdagslinje«.

Ligeglad med nutids-r

Mens Tine Høeg læste dansk på universitetet, mødte hun en fyr til en fest, som fortalte, at han skrev digte. Det gjorde hun også, betroede hun ham.

Og da de begyndte at mødes og læse højt for hinanden - der var den med sprog og forelskelse igen - fik hun mod på at sende digte ind til det litterære tidskrift Hvedekorn.

Kort efter skulle hun læse højt ved tidskriftets udgivelsesreception. Det føltes stort og syret, husker hun, pludselig var hun forfatter og skulle optræde sammen med en stor digter som Jørgen Leth, der også skulle læse højt.

»Jeg kan huske, da jeg stod oppe ved mikrofonen ... og jeg ved stadigvæk ikke, om han sov, men det så ud, som om han sov, mens jeg læste op«.

Hun griner.

»Men min veninde sagde bagefter: »Nej, han lyttede altså bare meget intenst«.

I 'Nye rejsende' er hovedpersonen en ung, kvindelig gymnasielærer, som tager toget hver dag til arbejde. Det samme var Tine Høeg, mens hun skrev romanen. Efter danskstudiet fik hun nemlig job på et handelsgymnasium i Næstved, et arbejde, hvor hun kunne skrive ved siden af.

Hun var glad for at undervise, men faldt aldrig helt til ro i rollen som gymnasielærer. For mange læringsplaner, for meget fokus på prøver og eksaminer.

»Her kunne jeg pludselig se, hvor meget sproglæde der kan blive dræbt, hvis man går for meget op i regler. Hvis eleverne ikke tør formulere noget som helst på skrift, fordi de føler sig usikre på nutids-r, så er alt tabt. Jeg var sgu ligeglad med deres nutids-r ... det var jeg altså«, siger hun.

»Vi må vende det om: Få dem til at turde bruge sproget, kaste sig ud i det. Uden hæmninger og med et mod og en vildskab og en lyst. Gøre dem nysgerrige. Så skal resten nok komme«.

I stedet startede Tine Høeg på eget initiativ et skrivehold for sine elever. Ingen eksamen, ingen lektier, eleverne skulle bare møde op og skrive ud fra de ideer, hun fandt på.

»Rektor advarede mig inden og sagde, at jeg ikke måtte blive skuffet, hvis der ikke var så stor tilslutning. Men kurset kørte tre semestre i træk med alle pladser optaget«.

Hver gang kurset var færdigt, udgav Tine Høeg en bog med deres tekster og holdt udgivelsesreception for at fejre det, de havde skabt sammen.

Sms'er kan også være poesi

Da 'Nye rejsende' vandt debutantprisen, og Det Kongelige Teater samtidig havde besluttet sig for at sætte den op som monolog, sagde Tine Høeg op i Næstved. Hun har været forfatter på fuld tid siden.

Ud over monologen har hun skrevet radioteater og er også en af forfatterne bag 'Coronamonologerne' på Østerbro Teater, som kan ses på nettet. Fordi hun er så optaget af replikker, og hvordan vi taler sammen, kommer der nok mere dramatik i fremtiden, siger hun.

I 'Tour de chambre' er der også et sms-spor, som løber igennem romanen. Det føltes naturligt for Tine Høeg at putte det spor ind, for sms'er og tekstbeskeder er blevet så stor en del af vores måde at kommunikere på og af vores kærlighedsrelationer og venskaber.

»Det har været så sjovt at arbejde med dem! At det også kan blive poesi. Den måde, man skifter emner på i løbet af sådan en tekst, der er så meget liv i det - og det er totalt inspireret af den måde, jeg selv skriver med mine venner«, siger hun.

»Jeg kan have meget stærke, bevægende, kloge samtaler på sms ... og jeg har haft kæresten, hvor det faktisk godt kan tænde mig helt af, hvis han ikke kan skrive en god sms«.

Tine Høeg er samtidig opmærksom på, at hvis man skriver sms'er ind i en roman, kan det nemt blive opfattet som lidt underlødigt.

»Det ved jeg, der er folk, som synes. At det er letbenet. At det ikke er fint nok sprog. Men sprog er jo sprog, og jeg er interesseret i alle de måder, vi taler sammen på«.

Hun retter sig op i sofaen.

»Det er et lige så stort arbejde at skrive sms'er som at skrive alt muligt andet i bogen. Sms-sporet er jo skabt af mig. Til at skulle indeholde alt muligt. Og danne mønstre og forbindelser. Det er jo ikke bare copypaste af en sms-tråd, jeg havde i forvejen«.

Men den form for modvilje har hun oplevet før.

»Det blev jeg også mødt med med 'Nye Rejsende', mødt af det der syn: »Det er jo bare sådan en damebladsklumme, hvor du har sat teksten lidt anderledes op«.

Hvordan har du det med det?

»Jamen det morer mig måske lidt. Hvis man tror, at mine bøger bare er poppet underholdning, så er man ikke så god til at læse«.

Hun griner.

»Dem, der har sagt sådan, har altså også været en bestemt type ældre mænd, det der ronkedorsegment«.